

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет іноземних мов
Науково-дослідна Лабораторія лінгвокультурології
та зіставної лінгвістики
Житомирський державний університет імені Івана Франка
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Національний авіаційний університет
Уманський національний університет садівництва
Хмельницький національний університет
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка
Черкаський державний технологічний університет

МОВА ЯК ЕВРИСТИЧНЕ ЗНАРЯДДЯ РЕКОНСТРУКЦІЇ І КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ СВІТУ НА ТЛІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР

Матеріали
І Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції
(м. Умань, 18 квітня 2024 року)

Умань
2024

УДК 37.016:81]:[303.446.2:316.77](06)
І-66

Редакційна колегія:

Безлюдний О. І. (головний редактор), ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України;

Годованюк Т. Л., проректор із наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор;

Казак Ю. Ю., в. о. декана факультету іноземних мов, доктор філософії, доцент;

Білецька І. О., керівник науково-дослідної Лабораторії лінгвокультурології та зіставної лінгвістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, завідувач кафедри теорії та практики іноземних мов, доктор педагогічних наук, професор;

Щербань І. Ю., заступник декана факультету іноземних мов із наукової роботи, кандидат педагогічних наук, доцент;

Котлова Л. О., кандидат психологічних наук, доцент; завідувач кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Мельник Н. І., в. о. декана факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету, доктор педагогічних наук, доцент;

Марценюк О. Г., декан філологічного факультету КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», кандидат педагогічних наук, доцент;

Войцехівська Н. К., заступник директора КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» із наукової роботи, доктор філологічних наук; викладач-методист кафедри германської та слов'янської філології.

Відповідальний за випуск:

Гурський І. Ю., викладач кафедри теорії та практики іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

І-66 **Мова** як евристичне знаряддя реконструкції і концептуалізації світу на тлі глобалізаційних та євроінтеграційних викликів діалогу культур : матеріали І Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф. (Умань, 18 квіт. 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т іноземн. мов [та ін.] ; [голов. ред. О. І. Безлюдний ; редкол. : Т. Л. Годованюк, Ю. Ю. Казак [та ін.] ; [відпов. за вип. І. Ю. Гурський]. Умань : Візаві, 2024. 231 с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню кола актуальних проблем, які обговорювалися під час роботи І Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Мова як евристичне знаряддя реконструкції і концептуалізації світу на тлі глобалізаційних та євроінтеграційних викликів діалогу культур», зокрема: германські та романські мови, порівняльне мовознавство, концептуалізація та мистецька рецепція реалій доби війни, євроінтеграційні тенденції підготовки вчителя іноземних мов та філолога, академічна доброчесність як квінтесенція розбудови демократичного українського суспільства, чат-бот "ChatGPT" – пошук «я» у сюрреалістичному світі «швидкої» творчості.

Видання призначене для науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі іншомовної освіти.

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність вміщених у збірнику матеріалів.

УДК 37.016:81]:[303.446.2:316.77](06)
© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

ЗМІСТ

Передмова 3

СЕКЦІЯ 1
ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

Софія Андрусенко
ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ МОДИФІКАЦІЇ ЗВУКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 10

Світлана Бабій
ПРИЧИНИ ТА ІСТОРІЯ ВЖИВАННЯ МОЛОДІЖНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ 12

Ірина Білецька
РАННІ МОДЕЛІ МОВНОГО ВАРІЮВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 15

Olena Halai
THE PHONETICS OF THE ENGLISH LANGUAGE: UNDERSTANDING THE MELODY OF SPEECH 18

Дар'я Глобчак
АНТРОПОНІМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЕЛЕМЕНТИ КУЛЬТУРИ 20

Михайло Григораш
АНГЛІЙСЬКА ТЕРМІНОСИСТЕМА ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ: СТРУКТУРНІ ТА СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ 23

Артем Гудзовський
МОВНІ ЗАСОБИ МАНІПУЛЯТИВНОГО ВПЛИВУ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ 26

Ігор Гурський
ПОЛІТИЧНА КОМУНІКАЦІЯ ТА ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ОБ'ЄКТИ АНАЛІЗУ В КОНТЕКСТІ ПАРАДИГМИ ЛІНГВОПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 28

Анастасія Дука
СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ БАЗОВИХ ПОНЯТЬ МОВНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ ПАТРІОТИЗМ В АНГЛОМОВНИХ ГАЗЕТНИХ ТЕКСТАХ 46

Сніжана Зінченко
ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ HOME/HOUSE В РОМАНІ «ГОРДІСТЬ І УПЕРЕДЖЕННЯ» ДЖЕЙН ОСТІН 48

Вікторія Колісник 51
РЕМАРКА У РОМАНІ ДЖЕЙН ОСТІН «ГОРДІСТЬ ТА УПЕРЕДЖЕННЯ»

Anhelina Kolisnichenko
THE CATEGORY OF HUMOR IN THE DIFFERENT TYPES OF DISCOURSES 53

Наталія Комісаренко, Яна Бечко
КОНЦЕПЦІЯ ІЗОГЛОС У МОДЕЛЮВАННІ МОВНОЇ ВАРІАТИВНОСТІ НА СИНХРОННОМУ РІВНІ 55

Aliona Mukosieieva 59

THE MANIFESTATION OF GENERAL AMERICAN IN THE FILM “THE SOCIAL NETWORK”
Дар’я Олійник
МОДЕЛІ ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ ДЕРИВАЦІЇ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 61
Леся Павлишина
АНГЛОМОВНИЙ ДИГІТАЛЬНИЙ ДИСКУРС СЕРЕД ІНШИХ ДИСКУРСІВ 65
Алла Паладьєва
КОМПОНЕНТНИЙ АНАЛІЗ ЗНАЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОГО ДІЄСЛОВА “TO NEGOTIATE” 68
Ольга Паращук
КОНЦЕПТ FLOWER У ЛІНГВІСТИЧНОМУ ТА КУЛЬТУРНОМУ ВИМІРАХ 70
Сніжанна Рекун
ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ, ЩО РЕПРЕЗЕНТУЮТЬ КАТЕГОРІЮ ЧАСУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ 73
Марина Саміленко
ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-БЛОГУ ЯК МОВЛЕННЄВО-КОМУНІКАТИВНОГО ЖАНРУ 75
Anastasiia Storchak
TERMS AS LEXICAL UNITS IN ENGLISH-LANGUAGE DISCOURSE 77
Софія Стружко
ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ЛІНГВІСТИЧНИЙ ЛАНДШАФТ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ДИНАМІКА ТА ОСОБЛИВОСТІ НЕОЛОГІЗМІВ 79
Микита Струков
АНГЛІЙСЬКА ЮРИДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЛІНГВІСТИКИ 81
Ірина Таран
ВЖИВАННЯ МОВНИХ КЛІШЕ ТА ШТАМПІВ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ІНТЕРВ’Ю 84
Viktoriia Khmeliuk
THE CONCEPT AS A CENTRAL LINGUOCOGNITIVE TERM 87

СЕКЦІЯ 2
РОМАНСЬКІ МОВИ

Діана Кульбіда
ДВОМОВНІСТЬ НА АМЕРИКАНСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ. 91
Інна Лаухіна
ФРАНЦУЗЬКІ СУБСТАНДАРТНІ МОРФОЛОГІЧНІ МОДЕЛІ УТВОРЕННЯ АВТОРСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ У РОМАНАХ САН-АНТОНІО 94
Таміла Філіппович 99

КАТАЛОНСЬКА МОВА У СИСТЕМІ ОСВІТИ ІСПАНІЇ

СЕКЦІЯ 3
ПОРІВНЯЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО
В ЛІНГВОКУЛЬТУРНІЙ ОПТИЦІ

Людмила Асаржи
ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ АМЕРИКАНСЬКОЇ ТА БРИТАНСЬКОЇ ВАРІАНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 103

Наталя Гут 106
ЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАУКОВОГО ТЕКСТУ

Ігор Ніколіч
СИНОНІМІЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ 108

Валерія Пилипчак, Наталія Шляхтун
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКІ МОВНІ ПАРАЛЕЛІ. АНГЛІЦИЗМИ. МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ, ЗАПОЗИЧЕНИЙ ІЗ-ЗА КОРДОНУ 112

Олександр Черевченко
РЕКОНСТРУКЦІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРЕМИ «МІСТО» У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПОЕТИЧНОМУ МОВЛЕННІ ПОЧАТКУ ХХ СТ. 117

СЕКЦІЯ 4
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Євген Долинський
НЕОЛОГІЗМИ, ЩО ВИНИКЛИ ВНАСЛІДОК ПАНДЕМІЇ COVID-19: ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ 120

Дар'я Левицька, Євген Долинський
СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ НЕОЛОГІЗМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ, ЩО ВИНИКЛИ ВНАСЛІДОК СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19 УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ 123

Артем Мікаелян
ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНЕ ВІДТВОРЕННЯ ІРОНІЇ В ПЕРЕКЛАДАХ 125

Оксана Олійник
АНГЛІЙСЬКА ЛЕКСИКА НА ПОЗНАЧЕННЯ КІБЕРЗЛОЧИНІВ: МОВНИЙ І ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТИ 128

Наталія Цимбал
ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ 131

Ольга Яловенко
ПРИНЦИП «ПРИХОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ» (FOREIGNIZATION) У ТЕКСТАХ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ 134

СЕКЦІЯ 5
ВЗАЄМОДІЯ КУЛЬТУР В ЕПОХУ РУЙНАЦІЙ ТА КУЛЬТУРНИХ ПОТРЯСІНЬ, СПРИЧИНЕНИХ ВІЙНОЮ, У ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІЙ ПРОЄКЦІЇ

Світлана Тіхоненко
ХУДОЖНІЙ СВІТ РОМАНУ МАРКУСА ЗУЗАКА «КРАДІЙКА КНИЖОК» 138

СЕКЦІЯ 6
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНА ПАРАДИГМА ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГА ТА ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НУШ В ДОБУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ОРІЄНТИРИ, ВИКЛИКИ, СТРАТЕГІЇ

Ганна Апалат
КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ 142

Віта Безлюдна
ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ДОБУ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 144

Yevheniia Bezrozhenko
THE ROLE OF INFORMATION AND COMMUNICATION ECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH 147

Daria Bilopolska
MOTIVATING SECONDARY SCHOOL STUDENTS TO ENHANCE THEIR SPEAKING SKILLS 150

Людмила Веремюк
ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ПРИ ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ НУШ ПІД ЧАС ВІЙНИ 153

Mariia Halai, Aliona Solodchuk
EFFECTIVENESS OF TEACHING ENGLISH TO KIDS USING INTERCULTURAL APPROACHES 156

Anna Holovchenko, Yuliia Kazak
FOUNDATIONS OF ENGLISH VOCABULARY ACQUISITION: A THEORY OVERVIEW 158

Bohdan Hontar
THE USE OF MOBILE PHONES TO ENHANCE SPEAKING SKILLS IN ENGLISH LESSONS 160

Yaroslava Dykun
INTEGRATING MOVIES FOR AUTHENTIC LEARNING AND SPEAKING PRACTICE IN THE MIDDLE SCHOOL EFL CLASSROOM 162

Yevheniia Zbarzhyvetska, Olha Sushkevych
BOOSTING VOCABULARY ACQUISITION: THE POWER OF GRAPHIC ORGANIZERS 165

Олександр Коваленко
МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (НА ПРИКЛАДІ КУРСУ «ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ») 168

Tetiana Kolisnyk, Yuliia Kazak
GAME-BASED LEARNING FOR ENGLISH: ENGAGING ACTIVITIES THAT BOOST COGNITIVE SKILLS 171

Denys Komar

TECHNIQUES FOR IMPROVING WRITING SKILLS OF SCHOOLCHILDREN 173
Roman Krochak, Iryna Postolenko
METHODS OF TEACHING ENGLISH TO THE 7 TH GRADE LEARNERS 175
Anastasiia Leshchenko
THE USE OF VISUAL AIDS AND MULTIMEDIA MATERIALS TO ENHANCE ENGLISH LANGUAGE ACQUISITION 177
Віктор Литвиненко 180
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ЗНАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
Vladyslav Mazur, Iryna Postolenko
GRAPHIC ORGANIZERS FOR LEARNIN ENGLISH 184
Віта Неізвестна
ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ 186
Вікторія Павлюк
ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ НУШ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ 188
Valentyna Parashchuk
CHECKING FOR UNDERSTANDING TALK MOVES IN EFL TEACHER CLASSROOM COMMUNICATION 191
Tetiana Pelyno, Iryna Postolenko
WORKING ON ERRORS WHEN LEARNING ENGLISH 193
Veronika Petlovana
CREATING A DYNAMIC LEARNING ENVIRONMENT: MEDIA, GAMES, AND ACTIVITIES FOR EFFECTIVE L2 SPEAKING 196
Ольга Побережник
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ТЕОРІЇ ПЛЮРАЛІНГВІЗМУ 198
Iryna Postolenko
THE WAYS OF IMPROVING VOCABULARY LEARNING 203
Mykyta Pukh
THE IMPORTANCE OF ENHANCING SCHOOL STUDENTS READING SKILLS 206
Veronika Rozghon, Oksana Levchuk
THE WAYS TO INCREASE STUDENTS' MOTIVATION TO LEARN ENGLISH THROUGH GOAL SETTING 208
Yuliia Skichko, Yuliia Kazak
STRATEGIES FOR EFFECTIVE VOCABULARY ACQUISITION FOR YOUNG LEARNERS 211
Ariadna Smahlo, Oksana Levchuk
ERROR CORRECTION STRATEGIES IN THE ENGLISH LANGUAGE CLASSROOM 213
Альона Солодчук 216

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ УЧНЯМИ МОЛОДШОЇ ШКОЛИ
Anna Solovei
NEW TENDENCIES IN TRAINING FOREIGN LANGUAGE TEACHERS IN TERMS OF EUROINTEGRATION OF UKRAINIAN EDUCATION 219
Hryhorii Tereshchuk
THE EFFECT OF SONGS AND CHANTS ON DEVELOPING STUDENTS' ENGLISH SPEAKING SKILLS 221
Kateryna Yaremchuk, Alla Hembaruk
STRATEGIES TO REMOTIVATE STUDENTS IN THE ELT CLASSROOM AFTER DISTANCE LEARNING 223

СЕКЦІЯ 7
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК КВІНТЕСЕНЦІЯ РОЗБУДОВИ ДЕМОКРАТИЧНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА. ЧАТ-БОТ "CHATGPT" – ПОШУК «Я» У СЮРРЕАЛІСТИЧНОМУ СВІТІ «ШВИДКОЇ» ТВОРЧОСТІ

Галина Авчіннікова
ІНСТРУМЕНТИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ 226
Tetiana Kapeliushna
THE USE OF CHATGPT IN THE EFL CLASSROOM 229

right back), "OMG" (oh my god) та інших. Інтернет-меми, інтернет-сленг та інші культурні явища стали важливою частиною мовлення молоді у цей період.

4. **2000–2023-ті роки**. З поширенням соціальних мереж та стрімінгових платформ вживання молодіжної лексики стало ще більш активним та різноманітним. Соціальні мережі, такі як Facebook, Twitter, Instagram, стали важливим майданчиком для спілкування й обміну інформацією, що призвело до появи нових слів, які відображають сучасні тенденції та культурні явища. Наприклад, *"selfie", "hashtag", "retweet"* та інші слова стали популярними завдяки соціальним мережам. Стрімінгові платформи, такі як YouTube, Netflix та Spotify, стали основним джерелом розваг та інформації для молоді, і їх мова збагатилася такими словами як *"binge-watch"* (дивитися серіал безперервно), *"stream"* (перегляд або прослуховування в мережі) та інші.

Усі ці фактори сприяли формуванню та розвитку молодіжної лексики в англійській мові. Вона постійно змінюється та вдосконалюється разом із суспільством та культурою, що робить її надзвичайно живою та цікавою для вивчення.

Ірина Білецька,
доктор педагогічних наук, професор;
професор кафедри теорії та практики іноземних мов,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

РАННІ МОДЕЛІ МОВНОГО ВАРІЮВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Спроби моделювати процеси мовного варіювання англійської мови (АМ) починалися з обґрунтування тієї чи іншої класифікації у всьому різноманітті та взаємодії форм мови, що було виключно серйозним науковим завданням, складність якого зросла у зв'язку з процесами глобалізації, що набирають силу. З прикладної точки зору це завдання було винятково важливим, оскільки його вирішення могло б сприяти виробленню ефективної мовної політики, по-новому подати багато питань викладання англійської мови як мови міжнаціонального спілкування.

Проте багато дослідників були готові до теоретичного осмислення безпрецедентного в історії глобального поширення АМ [5, с. 477]. До останньої чверті XX ст. наукові інтереси більшості вчених були фактично повністю зосереджені на англійській мові її носіїв, яка розглядалася як єдина мовна система з традиційною ієрархією норм та стандартів, з певними регіональними особливостями. Відповідно, у цій мовній системі не було місця АМ неносіїв [4, с. 38].

Одну з ранніх моделей такого роду створив П. Стревенс, який представив систему глобальної АМ, побудовану за схемою таксономії генеалогічно споріднених мов, прийнятої у мовознавстві XIX ст. Таксономічна модель П. Стревенса, накладена на карту світу, дає спрощену схему генетично зумовлених відносин «розгалужень» АМ [1, с. 79], що використовуються в різних географічних регіонах.

Модель П. Стревенса є спробою об'єднати в одній традиційній структурі генеалогічного дерева різні принципи угрупування: національні варіанти АМ у межах державних утворень (Велика Британія, США, Австралія та ін.), регіональні варіанти АМ як додаткової щодо національних мов (Індія, Малайзія, Пакистан та ін.), територіальні варіанти АМ (Нова Гвінея, Фіджі, Фольклендські та ін.).

Поширення та диверсифікація АМ знайшли відображення в інших популярних моделях, які використовували принцип кола. Так, велике коло у моделі Т. МакАртура нагадує колесо, у центрі якого – світова стандартна АМ – World Standard English [3, с. 11].

Від центру колеса радіально розходиться вісім шпиць, що розділяють 8 секторів: п'ять генетично зумовлених регіональних варіантів сформованих стандартів АМ (British, American, Canadian, Australian-New Zealand-South Pacific, Caribbean) і три регіональні варіанти складаються зі стандартів (East Asian, South Asian, West-East-South African). До п'яти секторів стандартів, що склалися, долучаються відповідні нестандартні функціонально-територіальні різновиди АМ, до трьох секторів стандартів, що складаються – відповідні нестандартні

національні різновиди. З урахуванням того, всі стандартні варіанти у схемі Т. МакАртура, а через них і нестандартні варіанти, що безпосередньо виходять до центру – до світової стандартної АМ, ця модель більш демократична і точніша, ніж модель П. Стревенса. Діаграма Т. Макартура включає такі повністю нестандартні, але що мають англійську основу, креольські мови, як західноафриканська кріо, північноамериканська гул, ток-пісин Нової Гвінеї. Тобто вона має певною мірою гібридний характер.

Аналогічну кругову модель створив М. Герлах, який розмістив у центрі міжнародної АМ – International English. Науковець називає міжнародну АМ найпоширенішим варіантом АМ. Від ядра розходяться три концентричні кола, розділені на вісім радіальних секторів. Ключ до моделі М. Герлаха розкриває її зміст: у першому колі розташовані національні стандарти (British, American, Canadian) та регіональні стандарти (Antepodian, тобто Australian/New Zealand/Pacific, Caribbean, South Asian та African). У друге коло включені відповідні субрегіональні, напівстандартні варіанти носіїв АМ (у Великій Британії, США, австралійському регіоні та країнах Карибського басейну) та користувачі англійської як другої мови в Азії та Африці. У третьому колі розміщені найрізноманітніші, нестандартні або напівстандартні діалекти та варіанти: від йоркширського діалекту в Англії до АМ у Ліберії чи міського діалекту (Butler English) в Індії. За межами кіл залишаються такі піджинізовані різновиди АМ, як, наприклад, діалект шотландських циган або камерунський піджин.

На відміну від Т. МакАртура, М. Герлах не наполягає на тому, що міжнародна АМ в центрі його схеми є стандартом, і приналежність до того чи іншого кола деталізує склад відповідної сім'ї варіантів, але не свідчить про їхню віддаленість від центру, тобто від міжнародної АМ [2].

При всій зовнішній різниці між моделлю генеалогічного дерева П. Стревенса, з одного боку, та круговими моделями Т. МакАртура та М. Герлаха, з іншого, їх поєднують два принципи: генетичний та географічний. Будучи таксономічними моделями, ці схеми, безсумнівно, мають велику цінність

для опису історичних та генетичних відносин між варіантами АМ, але не можуть пояснити соціолінгвістичну варіативність «англійських мов» сучасного світу. Глобалізація відсунула генетичний принцип на другий план, а геополітичні кордони між країнами та регіонами втратили функцію поділу та ізоляції. Нова реальність зажадала нових критеріїв, принципів та підходів.

Моделі П. Стревенса, Т. МакАртура переважно і М. Герлаха меншою мірою вже на час їх створення не могли задовольняти уявлення переважної більшості користувачів АМ неангломовних країн. Це спонукає дослідників глобальної АМ до створення нових моделей, які б включали всі можливі підрозділи АМ, які використовуються як носіями, так і неносіями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Chee S. Beyond the Three Circles: A New Model for World Englishes. Singapore : National University of Singapore, 2009. 144 p.
2. Görlach M. The development of Standard English. *Studies in the History of the English Language.* Heidlberg : Carl Winter, 1988. P. 9–64.
3. McArthur T. The English Languages? *English Today.* 1987. № 11. P. 9–13.
4. Olagboyega K. W. Varieties of Modern English Language. *Akita University Departmental Bulletin Paper*. 2007. № 28. P. 37–47.
5. Rajagopalan, K. The rigmarole of intelligibility in world English(es). *Revista Letras e Letras*. 2010. Vol. 26. № 2. P. 477–492.

Olena Halai,
senior lecturer of English and Methodology Department,
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

THE PHONETICS OF THE ENGLISH LANGUAGE: UNDERSTANDING THE MELODY OF SPEECH

The study of phonetics, particularly in the context of the English language, unveils the intricate dance of sounds that shapes communication. Phonetics delves into the mechanics of speech production, exploring how sounds are articulated, perceived, and organized to convey meaning. This article aims to provide a comprehensive overview of English phonetics, drawing upon both foundational and contemporary literary sources to illuminate its nuances.

Phonetics is the branch of linguistics concerned with the physical properties of